

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України

чл.-кор. НАН України Сергій МОСЯКІН

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
до аспірантури та докторантури
Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
у 2024 році

СХВАЛЕНО

вченою радою Інституту ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України
13 грудня 2022 року, протокол № 15 із
змiнами (протокол № 3 від 14.03.2023)

1. Загальні положення

Провадження освітньої діяльності в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Інститут ботаніки) здійснюється відповідно до ліцензії Міністерства освіти і науки України на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (наказ МОН України від 03 лютого 2017 року № 18-л).

Правила прийому до аспірантури та докторантури Інституту ботаніки на 2024 рік (далі – Правила прийому) розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2024 році (далі – Умов прийому), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 06 березня 2024 року № 266.; Переліку галузей знань і наукових спеціальностей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (із змінами); постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» (із змінами); Статуту Інституту ботаніки та Положення про Приймальну комісію Інституту ботаніки (далі – Приймальна комісія), схваленого вченою радою 24 травня 2016 року (протокол № 7) і затвердженого директором Інституту ботаніки (наказ від 28.04.2016 № 6).

Ці Правила прийому є обов'язковими при прийомі в аспірантуру Інституту. При необхідності до них вносяться зміни для приведення у відповідність до законодавчих і нормативно-правових документів України, відомчих актів НАН України та установчих документів Інституту ботаніки.

Зміни до діючих Правил прийому оформляються у вигляді додатків, вносяться за ухвалою вченої ради і затверджуються наказом директора.

Прийом до аспірантури здійснюється за очною та заочною формами навчання за галуззю знань – 09 Біологія, спеціальністю 091 Біологія та біохімія.

Прийом до докторантури здійснюється за очною формою навчання за галуззю знань – 03 Біологічні науки, спеціальностями: 03.00.05 Ботаніка та 03.00.21 Мікологія.

До аспірантури та докторантури Інституту ботаніки приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється згідно із законодавством України на підставі: міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана

Верховною Радою України; угод НАН України про міжнародну академічну мобільність; загальнодержавних програм; договорів, укладених Інститутом ботаніки з фізичними або юридичними особами.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована достроково, має право на повторний вступ до аспірантури або докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування державі коштів, витрачених на її підготовку, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців» із змінами). Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання в межах ліцензованого обсягу.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить 4 роки, доктора наук у докторантурі – 2 роки.

2. Вимоги до вступників та конкурсний відбір

2.1. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають вищу освіту за освітнім ступенем магістра.

Умовами допуску до складання вступних іспитів в аспірантуру Інституту є успішне проходження ЄВІ на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (<https://testportal.gov.ua>):

2.1.1. тесту загальної навчальної компетентності (з оцінкою не менш, ніж 100 балів);

2.1.2. єдиного вступного іспиту (з оцінкою не менш, ніж 130 балів) з іноземної мови у 2023 або 2024 рр.

2.1.3. Конкурсний відбір для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних іспитів зі спеціальності та іноземної мови.

2.1.4. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного балу, який розраховується відповідно до цих Правил прийому.

2.2. До докторантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), опубліковані праці з обраної наукової спеціальності, наукові здобутки, що потребують завершення й оформлення у вигляді дисертації, і які в змозі на високому науковому рівні проводити фундаментальні та прикладні дослідження.

3. Фінансування підготовки доктора філософії, доктора наук

Фінансування підготовки докторів філософії та докторів наук у Інституті ботаніки здійснюється за рахунок коштів:

державного бюджету України (за державним замовленням),

фізичних чи юридичних осіб (на умовах контракту), грантів, отриманих Інститутом ботаніки на проведення наукових досліджень, за якими передбачається також підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

4. Строки та порядок прийому документів, вступних іспитів та зарахування на навчання

4.1. Прийом документів, вступні іспити та зарахування вступників для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук проводяться у строки, визначені розпорядженням Президії НАН України.

4.2. Інформація про строки прийому документів висвітлюються в оголошенні про прийом до аспірантури (докторантури) Інституту ботаніки, яке розміщується на веб-сайті установи та (при потребі) може надсилатися до профільних установ і навчальних закладів.

4.3. Терміни прийому документів для вступу до аспірантури та докторантури Інституту ботаніки (дні тижня та години): понеділок-п'ятниця – з 10.00 год. до 17.00 год.; субота, неділя – вихідні дні. Обідня перерва з 13.00 до 14.00.

4.4. Вступники до аспірантури проходять співбесіду з передбачуваним науковим керівником. Науковий керівник надає до комісії підписаний ним висновок про результати співбесіди за встановленою формою (додаток 1).

4.5. Строк здачі вступних іспитів встановлюється згідно з визначеними розпорядженням Президії НАН України термінами, затверджується наказом директора та оприлюднюється шляхом розміщення інформації на веб-сайті Інституту ботаніки.

4.6. Інформація про строки, час і місце проведення вступних іспитів та про строки зарахування до аспірантури Інституту ботаніки доводиться до кожного із вступників в індивідуальному порядку в письмовій формі (звичайною або електронною поштою).

4.7. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі про вищу освіту, за рішенням приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування у вигляді співбесід за затвердженими програмами відповідно до напрямів спеціалізації: 1) ботаніка та мікологія, 2) біохімія (фітохімія), фізіологія рослин, клітинна біологія.

5. Перелік документів, що подаються вступниками

5.1. Вступники до аспірантури подають такі документи:
заяву на ім'я директора;
копію диплома магістра з додатками про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації;
особовий листок з обліку кадрів із фотографією;

медичну довідку форми 086/о;

копію сертифіката тестів з іноземної мови рівня не нижче B2, C1 – C2 (при наявності);

ксерокопії публікацій за спеціальністю (при наявності) та документів на винаходи (при наявності);

дослідницьку пропозицію за обраною спеціалізацією, у якій обґрунтовується вибір тематики майбутньої дисертаційної роботи, підготовлену відповідно до вимог (додаток 2).

три фотокартки розміром 3x4 см;

копію паспорта (сторінки 1-2 і сторінка з відомостями про місце реєстрації) або іншого документа, що посвідчує особу та громадянство (відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство України»).

Особи, які здобули вищу освіту за кордоном, до копії диплома обов'язково додають свідоцтво компетентного органу про визнання документа про вищу освіту відповідно до вимог «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015.

Оригінали паспорта (документа, що заміняє паспорт), диплома про вищу освіту, сертифіката тестів з іноземної мови пред'являються вступниками особисто.

Подані вступниками міжнародні сертифікати з іноземної мови, що засвідчують рівень B2 або вищий, до початку вступних випробувань можуть направлятися для проведення експертизи на відповідні кафедри Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України.

Факт ознайомлення вступника до аспірантури з Правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньої програми фіксується в заяві вступника та підтверджується його особистим підписом під час подання заяви.

5.2. Вступники до докторантури подають такі документи:

заяву на ім'я директора;

особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою, завірений за місцем роботи;

засвідчену копію диплома про вищу освіту;

засвідчену копію диплома доктора філософії (кандидата наук);

засвідчену копію атестата про присвоєння вченого звання (за наявності);

список наукових праць встановленого зразка та додаток до нього із переліком робіт, опублікованих у фахових виданнях за темою дисертаційного дослідження;

розгорнутий план дослідницької роботи та докторської дисертації;

письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науковим працівником Інституту ботаніки, зі

згодою бути науковим консультантом вступника у разі його прийому до докторантури;

висновок двох докторів наук щодо дисертації вступника, з підтвердженням, що робота виконана не менше ніж на 70 %;

направлення (рекомендація) вченої ради наукової установи (вищого навчального закладу) (при наявності);

копію паспорта (сторінки 1-2 і сторінка з відомостями про місце реєстрації) або іншого документа, що посвідчує особу та громадянство (відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство України»).

Оригінали паспорта (документа, що його заміняє), дипломів про освіту та присудження наукового ступеня, атестата про присвоєння вченого звання пред'являються вступниками особисто.

До диплома доктора філософії, виданого за кордоном, додається нотаріально засвідчений переклад українською мовою.

6. Умови допуску до вступних іспитів для вступу в аспірантуру

6.1. Для проведення прийому до аспірантури створюється приймальна комісія Інституту ботаніки (далі – Приймальна комісія), головою якої є директор установи.

6.2. Вимоги до складу, строків повноважень, обов'язків і умов роботи Приймальної комісії визначаються Положенням про Приймальну комісію Інституту ботаніки, що затверджується наказом директора.

6.3. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виноситься Приймальною комісією за результатами розгляду висновку передбачуваного наукового керівника та наукової пропозиції претендента, а також поданих ним наукових праць (при наявності).

Приймальна комісія може призначити співбесіду зі вступником та презентацію ним його наукової пропозиції.

Якщо висновок наукового керівника, результати співбесіди і розгляду наукової пропозиції не дають підстав рекомендувати претендента до вступу в аспірантуру, він (претендент) не допускається до вступних іспитів.

6.4. Приймальна комісія може відмовити вступнику в допуску до складання вступних іспитів до аспірантури в разі неподання у встановлений термін усіх або окремих документів.

6.5. Працюючим особам, які за рішенням Приймальної комісії допущені до складання вступних іспитів до аспірантури, надається довідка для отримання додаткової оплачуваної відпустки з розрахунку 10 днів на кожний іспит згідно ст. 216 Кодексу законів про працю України.

6.6. Рішення Приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту ботаніки в день прийняття або не пізніше наступного дня після їх прийняття.

7. Організація та проведення вступних іспитів до аспірантури

7.1. Відповідно до пункту 11 статті 44 Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» на основі освітнього ступеня «магістр»/освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» прийом в аспірантуру для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії здійснюється за результатами наступних вступних іспитів:

- тесту загальної навчальної компетентності відповідно до пункту 2.1.1;
- єдиного вступного іспиту з іноземної мови відповідно до пункту 2.1.2;
- зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- з іноземної мови (зазначені в пункті 2.1.2 сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом).

7.2. Додаткові вступні випробування для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра, призначаються рішенням приймальної комісії протягом трьох робочих днів від дня подання документів вступником. Повідомлення про таке рішення направляється вступнику не пізніше наступного робочого дня після його прийняття.

Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

7.3. Оцінка вступного іспиту зі спеціальності (за напрямом спеціалізації) здійснюється за п'ятибальною системою. Вступник, який отримав зі спеціальності оцінку нижче трьох балів до подальшого складання вступних випробувань та участі в конкурсі на навчання за державним замовленням не допускається.

7.4. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у визначений розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено як «незадовільно», до участі в наступних вступних іспитах не допускаються.

7.5. Повторне складання вступних іспитів не дозволяється. Результати вступних випробувань дійсні для вступу до аспірантури протягом одного календарного року.

7.6. Вступні іспити до аспірантури проводяться предметними комісіями у кількості 3-5 осіб, які призначаються директором Інституту ботаніки з числа провідних учених – докторів та кандидатів наук.

8. Умови зарахування до аспірантури

8.1. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника індивідуально.

8.2. Зарахування на загальних підставах проводиться за сумою балів, отриманих за вступні іспити.

8.3. У разі одержання однакової кількості балів за результатами складання вступних іспитів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники які:

отримали вищий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності;

мають наукові публікації у фахових виданнях;

мають сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови за професійним спрямуванням, що підтверджує знання не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічний рівень;

мають стаж роботи за фахом.

8.4. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом на навчання за держзамовленням, мають право на зарахування на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб (за контрактом).

8.5. Прийом на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб (за контрактом) здійснюється у межах ліцензованого обсягу.

Обсяг прийому на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб визначається як різниця між ліцензованим обсягом та кількістю осіб, прийнятих на навчання за держзамовленням. Цей обсяг може коригуватися з урахуванням фактичного виконання державного замовлення протягом року.

8.6. Про рішення приймальної комісії вступник повідомляється протягом п'яти робочих днів від дати прийняття рішення шляхом надсилання повідомлення засобами електронного, мобільного або поштового зв'язку.

8.7. Апеляції за результатами вступних іспитів розглядає апеляційна комісія, яка виконує свої функції згідно з Положенням про апеляційну комісію Інституту ботаніки.

8.8. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора на підставі рішення Приймальної комісії.

Дослідницька пропозиція, висновок передбачуваного наукового керівника, записи, зроблені на вступному іспиті зі спеціальності та під час додаткових випробувань (у випадку їх проведення), інші письмові роботи вступників до аспірантури, які не були прийняті на навчання, зберігаються в Інституті ботаніки не менше одного року, після чого знищуються, про що складається акт.

8.9. Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури та копія довідки про

присвоєння ідентифікаційного номера подаються вступником особисто в десятиденний термін після зарахування на навчання.

8.10. Особи, які вступають на навчання до аспірантури за державним замовленням повторно, після їх зарахування подають документ, що підтверджує повне або часткове відшкодування коштів до державного бюджету в розмірі, обчисленому в установленому порядку. Аспірант, який не подав зазначеного документа у визначений термін, підлягає негайному відрахуванню з числа здобувачів вищої освіти за держзамовленням.

8.11. Розмір стипендії аспірантам, які навчаються за держзамовленням, встановлюється згідно вимог постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» із змінами) та на підставі відповідних розпоряджень Президії НАН України.

Особам, що навчаються в аспірантурі за контрактом, міжнародними договорами, грантами тощо призначення стипендій здійснюється згідно з умовами відповідних угод та Правилами призначення академічних стипендій в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України.

9. Умови вступу та зарахування до докторантури

9.1. Документи від претендентів для вступу до докторантури за державним замовленням приймаються до кінця квітня року вступу.

9.2. Розгорнута пропозиція претендента, у якій міститься план дослідницької роботи та план-проспект дисертації, надається до відповідного наукового підрозділу (відділу, лабораторії) Інституту ботаніки (згідно вибраної спеціалізації).

9.3. Науковий підрозділ у місячний термін з часу отримання документів заслуховує наукові доповіді претендентів на вступ до докторантури, розглядає розгорнуті плани роботи над дисертацією і шляхом голосування визначає можливість зарахування до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради Інституту ботаніки.

При потребі науковий підрозділ може ініціювати додатковий розгляд пропозиції претендента на засіданні сектора (відповідно до спеціалізації).

9.3. Вчена рада в місячний термін розглядає висновки відділу про вступника та приймає рішення щодо рекомендації його на навчання в докторантурі та щодо наукового консультанта з числа наукових працівників зі ступенем доктора наук із відповідної спеціальності.

9.4. У випадку планування навчання особи за рахунок коштів державного бюджету України (за державним замовленням) довідка про вступника, як імовірного претендента на навчання в докторантурі, у визначені НАН України терміни надсилається до Президії НАН України у складі пакету документів, які подаються на участь у відборі виконавців державного замовлення на підготовку

наукових кадрів відповідно до вимог розпорядження Президії НАН України від 14.06.2013 р. № 409.

9.5. Рішення вченої ради про рекомендацію на навчання в докторантуру затверджується і оформляється наказом директора Інституту ботаніки лише після надходження розпорядження Президії НАН України, яким визначені квоти для установи на навчання в докторантурі за держзамовленням на відповідний рік.

9.6. У разі надходження документів і позитивних рішень ученої ради від більшої кількості осіб, аніж виділені квоти на навчання в докторантурі за державним замовленням на поточний рік, вибір претендентів, відповідно до квоти, здійснюється вченою радою (таємним чи відкритим голосуванням – за вибором ученої ради).

9.7. Вступники до докторантури, які не пройшли за конкурсом на навчання за держзамовленням, мають право на зарахування на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб (за контрактом).

9.8. Всі документи вступників до докторантури, разом з відповідно оформленими рішеннями вченої ради, передаються до підрозділу, відповідального за організацію навчання в аспірантурі та докторантурі.

9.9. Про зарахування або про відмову в зарахуванні до докторантури вступник повідомляється в п'ятиденний термін з дня прийняття рішення.

9.10. Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до докторантури та копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера подаються докторантом особисто у десятиденний термін після зарахування на навчання.

9.11. Особи, які вступають на навчання до докторантури за державним замовленням повторно, після їх зарахування подають документ, що підтверджує повне або часткове відшкодування коштів до державного бюджету. Докторант, який не подав зазначеного документа у визначений термін, підлягає негайному відрахуванню з числа здобувачів вищої освіти за держзамовленням.

9.12. Розмір стипендії докторантам, які навчаються за держзамовленням, встановлюється згідно вимог постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» із змінами) та на підставі відповідних розпоряджень Президії НАН України.

Особам, що навчаються в докторантурі за контрактом, міжнародними договорами, грантами тощо призначення стипендій здійснюється згідно з умовами відповідних угод та Правилами призначення академічних стипендій в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України.

Додаток 2
до Правил прийому до аспірантури та
докторантури інституту ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України

ВИМОГИ

до оформлення та змісту дослідницької пропозиції вступника до аспірантури
Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

1. Дослідницька пропозиція подається до приймальної комісії у роздрукованому вигляді, з підписом автора та передбачуваного наукового керівника. Обсяг основного тексту – до 10 сторінок (без врахування титульної сторінки, анотації, списку посилань та можливих додатків).

2. Пропозиція готується українською мовою, шрифт Times New Roman 14, через 1,5 інтервали.

3. Структура дослідницької пропозиції:

титульна сторінка (зразок додається);

анотація та ключові слова (до однієї сторінки);

зміст;

розділи пропозиції (кількість – на розсуд автора), в яких обов'язково необхідно відобразити такі питання:

актуальність досліджень за темою;

стан розроблення наукової проблеми (питання) в Україні та світі;

об'єкт і предмет дослідження;

мета досліджень, дослідницькі завдання та методичні підходи для їх вирішення;

очікувані результати, їхня новизна, наукове і практичне значення;

наукові розробки та досвід автора (бакалаврські, магістерські роботи, публікації, стажування, робота на посаді в наукових установах та ін.), які пов'язані з темою дослідження;

короткий робочий план виконання досліджень (за роками);

список посилань;

додатки (при потребі).

4. Дослідницька пропозиція підписується вступником та передбачуваним науковим керівником на останній сторінці тексту (з прізвищем та ініціалами після підпису).

Форма титульної сторінки

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ

за програмою доктора філософії зі спеціальності 091 – біологія та біохімія
спеціалізація _____

[ТЕМА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ]

Вступник: *ПІБ повністю*
e-mail:

Передбачуваний науковий керівник:
(*науковий ступінь, вчене звання,*
ПІБ повністю)

Київ 2024